

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

5.11.2014

B8-0220/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o humanitarnoj situaciji u Južnom Sudanu
(2014/2922(RSP))

**Linda McAvan, Norbert Neuser, Arne Lietz, Enrique Guerrero Salom,
Vincent Peillon, Marlene Mizzi, Michela Giuffrida,
Elena Valenciano Martínez-Orozco, Doru-Claudian Frunzuliță**
u ime Kluba zastupnika S&D-a

RE\1039309HR.doc

PE537.124v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

**Rezolucija Europskog parlamenta o humanitarnoj situaciji u Južnom Sudanu
(2014/2922(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Južnom Sudanu, posebno onu od 10. prosinca 2013. o naporima međunarodne zajednice u području razvoja i „izgradnje države” u Južnom Sudanu¹ i od 16. siječnja 2014. o stanju u Južnom Sudanu²,
 - uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Catherine Ashton od 23. siječnja 2014. i 10. svibnja 2014. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Visoke predstavnice od 28. kolovoza 2014. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjavu Vijeća Europske unije od 10. srpnja 2014. o Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. siječnja 2014. i 17. ožujka 2014. o Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjavu povjerenice za međunarodnu suradnju, humanitarnu pomoć i odgovor na krize Kristaline Georgieva od 25. rujna 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moona od 30. listopada 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu Međuvladine uprave za razvoj (IGAD) od 20. listopada 2014.,
 - uzimajući u obzir plan za Sudan i Južni Sudan utvrđen u priopćenju koje je izdalo Vijeće Afričke unije za mir i sigurnost od 24. travnja 2012. koji EU u potpunosti podupire,
 - uzimajući u obzir revidirani Sporazum iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je politički sukob započeo nakon što je Salva Kiir, predsjednik države, optužio svog otpuštenog potpredsjednika Rieka Machara za planiranje državnog udara usmjerenog protiv njega; budući da je Riek Machar negirao pokušaj državnog udara;
- B. budući da je prema procjenama UN-a više od 10 000 osoba poginulo tijekom

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0546.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0042.

višemjesečnih sukoba, a brojna su izvješća o izvanrednim okrutnostima i etničkom nasilju koji su poprimili razmjjer ratnih zločina;

- C. budući da je Južni Sudan najmlađa i najosjetljivija država na svijetu te je na drugom mjestu prema konačnom indeksu za procjenu globalne ugroženosti i krize Europske komisije (Global Vulnerability and Crisis Assessment Final Index);
- D. budući da su sukobljene strane u Južnom Sudanu 7. siječnja 2014. u Adis Abebi započele pregovore pod pokroviteljstvom Međuvladine uprave za razvoj;
- E. budući da je sporazum o prekidu vatre potpisan 23. siječnja 2014. i ponovno potvrđen 9. svibnja 2014., ali se nastavlja kršiti bez sankcija;
- F. budući da su mirovni pregovori dali slabe rezultate kada je riječ o pronalasku trajnog rješenja i da je koordinator UN-a za humanitarnu pomoć izjavio da su mogućnosti za postizanje održivog mira na političkoj razini i među lokalnim zajednicama vrlo male;
- G. budući da je sa završetkom kišnog razdoblja sukob između snaga predsjednika Kiira i pobunjenika odanih Rieku Macharu nastavljen te da bi se, ako ne dođe do političkog rješenja, mogao pojačati tijekom sušnog razdoblja;
- H. budući da bi ta humanitarna kriza mogla utjecati na mnogo širu regiju koja se nalazi u već nestabilnom području i da su sudanske pobunjeničke skupine i ugandske postrojbe već uključene u sukob;
- I. budući da su sukobi doveli do stravičnog seksualnog nasilja na zabrinjavajućoj razini, kao što je istaknula posebna predstavnica glavnog tajnika UN-a za seksualno nasilje u sukobima, Zainab Bangura; i budući da se i dalje neslužbeno izvješćuje o novačenju djece vojnika u Južnom Sudanu;
- J. budući da je UN u Južnom Sudanu proglasio izvanredno stanje 3. stupnja – najozbiljnijeg stupnja humanitarne krize;
- K. budući da je od početka godine 3,5 milijuna ljudi u Južnom Sudanu primilo humanitarnu pomoć; budući da zbog kombinacije lokalnih mehanizama za suočavanje s humanitarnom krizom i međunarodne humanitarne pomoći nije došlo do gladi;
- L. budući da je broj osoba u Južnom Sudanu kojima je potrebna humanitarna pomoć procijenjen na 3,8 milijuna, da je njih 1,4 milijuna raseljeno diljem zemlje, a više od 470 000 traži sklonište u susjednim zemljama;
- M. budući da su najhitnije humanitarne potrebe one za hranom, čistom vodom, zdravstvenom skrbi, utočištem, održavanjem čistoće, higijenom, reakcijom na epidemije (poput kolere) i zaštitom; budući da je za žrtve seksualnog nasilja potrebna veća razina psihosocijalne potpore;
- N. budući da su izgledi države za 2015. što se tiče sigurnosti opskrbe hranom loši, ako se sukob nastavi očekuje se da će 2,5 milijuna osoba biti suočeno s krizom i izvanrednim stanjem u pogledu nesigurnosti opskrbe hranom;

- O. budući da pristup osobama kojima je potrebna pomoć i dalje otežavaju neprijateljstva i nasilje, koji su usmjereni i na humanitarne djelatnike i dostavljenu pomoć;
- P. budući da je u rujnu 2014. ministar rada Južnog Sudana izjavio da će svi strani radnici morati napustiti zemlju do sredine listopada, što je kasnije povukao;
- Q. budući da je donošenje zakona o nevladinim organizacijama u cilju ograničavanja prostora u okviru kojeg mogu djelovati NVO-i i civilno društvo u Južnom Sudanu odgođeno za prosinac 2014.;
- R. budući da su se zbog višestruke i dugotrajne globalne krize međunarodna humanitarna sredstva iscrpila; budući da međunarodna zajednica neće moći, financijski ili operativno, nastaviti odgovarati na dugotrajnu krizu;
- S. budući da je EU osigurao više od trećine (38 %) svih međunarodnih doprinosa u odgovoru na humanitarnu krizu u Južnom Sudanu, a sama je Komisija u 2014. godini povećala svoj proračun za humanitarnu pomoć za krizu na više od 130 milijuna;
- T. budući da je u interesu obrazovanja i zdravlja EU reprogramirao „ugovor o izgradnji države”, koji je prvobitno bio predviđen kao proračunska pomoć za partnerstvo s nevladinim i međunarodnim organizacijama;
- U. budući da je Afrička unija imenovala istražno povjerenstvo za istragu brojnih prijavljenih slučajeva okrutnosti u pogledu kršenja ljudskih prava;
- V. budući da bi trebalo pronaći demokratsko političko rješenje za izlazak iz trenutnog sukoba, čime bi se demokratski dogovorenim institucijama otvorio put prema izgradnji nove države koja je nastala nakon referenduma o neovisnosti;
- W. budući da je 10. srpnja 2014. EU najavio prvi krug ciljanih mjera protiv pojedinaca odgovornih za onemogućavanje provedbe mirovnog procesa koji krše prekid vatre i koji su počinitelji najgorih oblika kršenja ljudskih prava; budući da embargo EU-a na oružje nametnut Južnom Sudanu ostaje na snazi;
- X. budući da postizanje održivog mira, izgradnja države nakon sukoba i prevladavanje nestabilnosti zahtijevaju dugoročne perspektive te čvrsto, predvidivo i stabilno sudjelovanje međunarodne zajednice;
 - 1. čvrsto osuđuje zabrinjavajuću katastrofu izazvanu ljudskim djelovanjem koja proturječi vrijednostima i cilju državnog oslobodilačkog pokreta;
 - 2. snažno osuđuje ponovnu uspostavu nasilja i česta prijašnja kršenja sporazuma o prekidu neprijateljstava; žali zbog slabe razine zapovijedanja vojnim silama i nadzora nad njima, zbog čega se povećava mogućnost daljnjeg razdora među sukobljenim snagama;
 - 3. poziva sve strane na poštovanje sporazuma i konstruktivno sudjelovanje u mirovnim pregovorima u Adis Abebi; ističe obvezu o zaštiti civila u okviru međunarodnog humanitarnog prava i naglašava da je trajno političko rješenje najbolji način okončanja humanitarne krize u Južnom Sudanu;

4. podsjeća da je humanitarna pomoć ključna, ali da se njom ne može riješiti politički problem te da je glavna odgovornost za zaštitu civila u rukama vlade; poziva, stoga, na omogućavanje izravnog pristupa bogatstvima te zemlje koja će služiti za unapređenje dobrobiti Južnosudanaca; također poziva na potpunu provedbu sporazuma o prekidu vatre i brzi nastavak pregovora koji bi doveli do formiranja prijelazne vlade nacionalnog jedinstva kao jedinog dugotrajnog rješenja;
5. upozorava na širenje i destabilizirajući učinak sukoba na već nestabilnu regiju, posebno uslijed sve većeg broja izbjeglica u susjednim zemljama; također poziva Afričku uniju da nadzire stanje u regiji;
6. pozdravlja doprinos EU-a humanitarnoj krizi u Južnom Sudanu te traži države članice da nađu rješenje za financiranje sve većeg broja kriza, u skladu s vlastitim međunarodnim obvezama;
7. poziva međunarodnu zajednicu da ispuní svoje obveze financiranja Južnog Sudana i regije te da osigura sredstva kako bi odmah odgovorila na pogoršanje humanitarne situacije u Južnom Sudanu;
8. potiče EU da reprogramira svoju razvojnu pomoć kako bi se zadovoljilo najhitnije potrebe Južnosudanaca i podržalo tranziciju prema miru i stabilnosti; stoga pozdravlja suspenziju razvojne pomoći iz proračuna za Južni Sudan, osim za djelovanja koja pružaju izravnu potporu stanovništvu ili izravnu potporu demokratskoj tranziciji i humanitarnoj pomoći te poziva na preusmjeravanje pomoći posredovanjem nevladinih i međunarodnih organizacija;
9. potiče međunarodnu zajednicu da brzo i razmjerno financijski podrži plan za odgovor na krizu u Južnom Sudanu i plan za odgovor na regionalnu izbjegličku krizu;
10. osuđuje pogoršanje odnosa između humanitarne zajednice i svih strana uključenih u sukob, uključujući ilegalno oporezivanje pomoći te uznemiravanje, pa čak i nekažnjeno ubijanje humanitarnih djelatnika;
11. ustraje na tome da se humanitarna pomoć i pomoć u opskrbi hranom moraju pružiti najosjetljivijim skupinama isključivo na temelju potreba te podsjeća sve strane uključene u sukob u Južnom Sudanu na njihove obveze da priznaju i poštuju neutralnost, neovisnost i nepristranost humanitarnih radnika, da olakšaju pomoć u spašavanju života osoba kojima je potrebna pomoć, neovisno o njihovim političkim stavovima i etničkoj pripadnosti te da odmah zaustave svako uznemiravanje humanitarnih radnika, otimanje humanitarne imovine i prisvajanje pomoći; također zahtijeva povlačenje ili odbijanje prijedloga zakona o nevladinim organizacijama;
12. ustraje na tome da naoružane skupine ne smiju prisvajati humanitarnu pomoć, posebno u obliku osnovnih usluga i pomoći u hrani;
13. izražava duboku zabrinutost zbog situacije u vezi sa sigurnošću opskrbe hranom u Južnom Sudanu, koja je izazvana sukobom i pogoršana učestalim elementarnim nepogodama i koja se može ozbiljno narušiti ako se sukobi nastave;

14. ustraje u činjenici da bi mirovni dogovor ljudima omogućio povratak na napuštena poljoprivredna gospodarstva, ponovno otvaranje tržnica i obnavljanje domova;
15. snažno osuđuje izvansudska i masovna pogubljenja, namjerne napade na civile, samovoljna uhićenja i zatočenja, prisilne nestanke, zlostavljanja i mučenja, iskorištavanje djece kao vojnika i seksualno nasilje nad ženama kojima se kao ratnim oružjem koriste sve strane; smatra da bi predsjednik Kiir i Riek Machar trebali učiniti sve što mogu kako bi zaustavili vojnike pod svojim zapovjedništvom u činjenju takvih zločina nad ljudima;
16. duboko je zabrinut zbog etničke dimenzije sukoba; naglašava da je težnja za vlašću nasiljem ili podjelom na temelju etničke pripadnosti u suprotnosti s demokratskom vladavinom prava i da se njome krše odredbe međunarodnog prava;
17. poziva na pravedno i održivo rješenje postignuto pregovorima kojim bi se južnosudanskim vođama omogućilo rješavanje nesuglasica na miran i demokratski način te na nacionalnu pomirbu u interesu cjelokupnog stanovništva Južnog Sudana;
18. poziva na provedbu vjerodostojnih, transparentnih i sveobuhvatnih istraga u skladu s međunarodnim standardima – a to se posebno odnosi na istrage koje će provoditi istražno povjerenstvo Afričke unije – u vezi sa svim navodima teških kaznenih djela iza kojih stoji bilo koja od sukobljenih strana; potiče uspostavu prijelaznih pravosudnih mehanizama uz svu potrebnu međunarodnu potporu u cilju promicanja pomirenja i odgovornosti; potiče vladu Južnog Sudana na što skorije pristupanje Rimskom statutu Međunarodnog kaznenog suda;
19. s tim u vezi podupire uspostavu posebnog međunarodnog hibridnog suda kako bi se vođe pozvalo na odgovornost za najgore oblike kršenja ljudskih prava počinjene na obje sukobljene strane, prema prijedlogu glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moon te kako je preporučeno u izvješću Misije Ujedinjenih naroda u Južnom Sudanu (UNMISS) o ljudskim pravima;
20. pozdravlja zajedničku odgovornost za sukob koju su preuzele sve strane, ali ustraje u činjenici da su važna i djela, a ne samo riječi; žali zbog činjenice da nije postignut znatan napredak u mirovnim pregovorima u kojima je posredovala Međuvladina uprava za razvoj (IGAD);
21. nastavlja, međutim, podržavati posredovanje IGAD-a i njegova nastojanja u pokretanju uključivog političkog dijaloga; također poziva EU da nastavi pružati potporu IGAD-u u tehničkom i financijskom smislu te potporu u osoblju za mehanizam nadzora i provjere prekida vatre;
22. žali zbog neučinkovitosti pojedinačnih sankcija koje je nametnuo EU i poziva na ciljane sankcije koje će nametnuti IGAD i globalna zajednica; podržava nastavak embarga na oružje nametnutog Južnom Sudanu te poziva na donošenje embarga UN-a na oružje;
23. podupire i smatra da je sudjelovanje civilnog društva u mirovnim pregovorima od ključne važnosti;

24. poziva sve susjedne zemlje Južnog Sudana i regionalne sile da blisko surađuju kako bi se poboljšala sigurnost u zemlji i široj regiji te pronašlo mirno i trajno političko rješenje trenutne krize; naglašava da bi naročito suradnja sa Sudanom predstavljala napredak u odnosima;
25. pozdravlja rad posebnog predstavnika EU-a za Afrički rog Alexandera Rondosa; preporučuje da se svi njegovi naponi usmjere na doprinos trajnom rješenju;
26. potiče vladu Južnog Sudana na ratificiranje Sporazuma iz Cotonoua između EU-a i afričke, karipske i pacifičke skupine zemalja (AKP);
27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, vladi Južnog Sudana, povjereniku za ljudska prava u Južnom Sudanu, Nacionalnoj zakonodavnoj skupštini Južnog Sudana, institucijama Afričke unije, Međuvladinoj upravi za razvoj, supredsjedateljima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a te glavnom tajniku UN-a.